

سورنا، سپهسالار بزرگ اشکانی + عکس

سورنا یکی از سرداران بزرگ و نامدار تاریخ ایران در زمان اشکانیان است که سپاه ایران را در نخستین جنگ با رومیان فرماندهی کرد و رومی‌ها را که تا آن زمان در همه جا پیروز بودند، برای اولین بار با شکستی سخت و تاریخی روبرو کرد.

سورنا یکی از سرداران بزرگ و نامدار تاریخ ایران در زمان اشکانیان است که سپاه ایران را در نخستین جنگ با رومیان فرماندهی کرد و رومی‌ها را که تا آن زمان در همه جا پیروز بودند، برای اولین بار با شکستی سخت و تاریخی روبرو کرد. به گزارش جام جم آنلاین، سورنا از خاندان سورن یکی از هفت خاندان معروف ایرانی (در زمان اشکانیان و ساسانیان) بود. سورن در زبان فارسی پهلوی به معنی نیرومند است.

ژولیوس سزار، پمپی و کراسوس سه تن از سرداران و فرمانروایان بزرگ روم بودند که سرزمینهای پهناوری را که به تصرف دولت روم درآمده بود، به طور مشترک و تحت عنوان کنسول اداره می کردند. آنها در سوم اکتبر سال 56 پیش از میلاد در جلسه لوکا تصمیم حمله به ایران را گرفتند.

کراسوس فرمانروای بخش شرقی کشور روم آن زمان یعنی، آسیای صغیر (ترکیه و سوریه امروزی) بود و برای گسترش دولت روم در آسیا، رویای پیروزی بر ایران، فتح ایران و سپس گرفتن هند را در سر می پروراند. وی فاتح جنگ بردگان و اسپارتاکوس سردار قدرتمند انقلاب بردگان بود.

کراسوس (رییس دوره ای شورای کنسولی) با سپاهی شامل بیش از 40 هزار نفر از لژیونهای ورزیده روم که خود فرماندهی آنان را برعهده داشت به سوی ایران روانه شد و ارد اول پادشاه اشکانی، سورنا سردار نامی ایران را مامور جنگ با کراسوس و دفع یورش رومی ها کرد.

نبرد میان دو کشور در سال 53 پیش از میلاد در جلگه های میان رودان و در نزدیکی شهر حران یا کاره روی داد. بر اساس روایات تاریخی، قبل از آغاز جنگ سورنا پیامی را برای کراسوس فرستاد و کنسول روم در جواب گفت: پاسخ تو را در پایتخت ایران می دهم.

سورنا در جواب کراسوس پیام داد: اگر در کف دست من مویی می بینی، پایتخت ایران را نیز خواهی دید. درجنگ حران، سورنا با یک نقشه نظامی ماهرانه و به یاری سواران پارتی که تیراندازان چیره دستی بودند، توانست یک سوم سپاه روم را نابود و اسیر کند.

کراسوس و پسرش فابیوس دراین جنگ کشته شدند و تنها تعداد اندکی از رومی ها موفق به فرار گردیدند. روش نوین جنگی سورنا، شیوه جنگ وگریز بود.

این سردار ایرانی را مبتکر جنگ پارتیزانی (جنگ به روش پارتیان) در جهان می دانند. ارتش او شامل زرهپوشان سوارکار، تیراندازان ورزیده، نیزه داران ماهر، شمشیرزنان دلیر و پیاده نظام همراه با شترهایی با بار آذوقه، آب و مهمات بود.

جنگ حران که نخستین جنگ بین ایران و روم به شمار می رود، دارای اهمیت بسیاری در تاریخ است زیرا رومی ها پس از پیروزیهای پی درپی در جهان آن روزگار برای اولین بار در جنگ شکست سختی خوردند و این شکست به قدرت آنان در دنیای آنروز سایه افکند و نام ایران را بار دیگر در جهان پرآوازه کرد و نام دولت پارت و شاهنشاهی اشکانی را جاودانه ساخت.

پس از پیروزی سورنا بر کراسوس و شکست روم از ایران، دولت مرکزی روم دچار اختلاف شدید شد. پس از این جنگ نزدیک به یک قرن، رود فرات مرز شناخته شده بین دو کشور گردید و مناطق ارمنستان و آسیای صغیر (ترکیه، سوریه، عراق) تبدیل به ایالاتی از ایران شدند.

سورنا پس از شاه مقام اول کشور را داشت. وی ارد را به تخت سلطنت نشاند و به سبب اصالت خانوادگی در روز تاجگذاری شاهنشاه ایران کمر بند شاهی را به کمر پادشاه بست. او به هنگام تصرف شهر سلوکیه نخستین کسی بود که بر فراز دیوار دژ شهر رفت و با دست خود دشمنانی را که مقاومت می کردند بزرگداشت.

سورنا در این هنگام بیش از 30 سال نداشت. اما متأسفانه سورنا هیچ بهره ای از پیروزی بزرگ خود نبرد. ارد شاهنشاه اشکانی ناجوانمردانه بجای قدردانی، سپهسالار دلاور ایرانی را به قتل رساند.

سورنا در زمان پادشاهی اشک سیزدهم، ارد اول اشکانی، سپاه ایران را در نخستین جنگ با رومیان (نبرد حران) فرماندهی کرد و رومیان را که تا آن زمان در همه جا پیروز بودند، برای اولین بار به سختی شکست داد. این یکی از بزرگ ترین شکست های رومی ها از ایرانیان در طول تاریخ بوده است. کراسوس که قصد داشت به تقلید از اسکندر، ایران و هند را فتح کند، از سورنا، سردار ایرانی، شکست خورد و خود و اغلب سربازانش کشته شدند.

برگرفته از تاریخ ایران باستان - فرهنگ معین

بهرام افشاری / جام جم آنلاین